

RB-3395

Seat No. _____

B. Com. (Sem. VI) Examination

April / May - 2016

Advanced Cost Accounting - II

Time : 2.30 Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ સ્મિત લિમીટેડ વર્ષ ૨૦૧૩માં તેની ૮૦% ઉત્પાદન શક્તિએ ૨,૦૦૦ પેનનું ૧૪ ઉત્પાદન અને વેચાણ કરે છે, તેનું વર્ષ ૨૦૧૩નું નફાનુકસાન ખાતું નીચે પ્રમાણે છે.

વિગત	રકમ રૂ.	વિગત	રકમ રૂ.
કાચા માલનો વપરાશ	૧,૫૦,૦૦૦	વેચાણ	૫,૦૦,૦૦૦
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	૮૦,૦૦૦		
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ :			
સ્થિર	૫૦,૦૦૦		
ચલિત	૪૦,૦૦૦		
ઓફિસ પરોક્ષ ખર્ચ (સ્થિર)	૩૦,૦૦૦		
વેચાણ વિતરણ ખર્ચ :			
સ્થિર	૩૦,૦૦૦		
ચલિત	૨૦,૦૦૦		
ચોખ્ખો નફો	૧,૦૦,૦૦૦		
	૫,૦૦,૦૦૦		૫,૦૦,૦૦૦

વર્ષ ૨૦૧૪ માટે, અંદાજવામાં આવ્યું કે,

- (૧) ઉત્પાદન તેની પૂરેપૂરી ક્ષમતાએ થશે જ્યારે ઉત્પાદિત એકમોના ૮૦%નું વેચાણ થશે.
- (૨) કાચા માલસામાન અને મજૂરીમાં એકમદીઠ અનુક્રમે ૨૦% અને ૧૦%નો વધારો થશે.
- (૩) કારખાના અને વેચાણ-વિતરણ ખર્ચ (સ્થિર) દરેકમાં રૂ. ૧૦,૦૦૦નો વધારો થશે.

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી, બંને વર્ષ માટે પડતર પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

- ૧ શ્વેતા લિમીટેડ વર્ષ ૨૦૧૦માં તેની ૭૦% ઉત્પાદન શક્તિએ પંખાનું ઉત્પાદન ૧૪ કરે છે અને બધા જ પંખા પડતર કિંમત પર ૨૫% નફો મેળવવા રૂ. ૫,૨૫,૦૦૦માં વેચે છે. એકમદીઠ પડતર નીચે મુજબ છે. રૂ.

પ્રત્યક્ષ માલસામાન ૧૫૦

પ્રત્યક્ષ મજૂરી ૧૦૦

RB-3395]

1

[Contd....

પ્રત્યક્ષ ખર્ચા	૫૦
કારખાના શિરોપરી ખર્ચા (૭૫% ચલિત)	૪૦
વહીવટી ખર્ચા (સ્થિર)	૨૦
વેચાણ ખર્ચા (૭૫% સ્થિર)	૪૦
એકમદીઠ પડતર	રૂ. ૪૦૦

આવતા વર્ષ ૨૦૧૧ માટે, અંદાજવામાં આવ્યું કે,
 (૧) ઉત્પાદન અને વેચાણ ૮૦% ઉત્પાદન ક્ષમતાએ થશે.
 (૨) તમામ ચલિત ખર્ચાઓમાં ૧૦%નો વધારો થશે.
 (૩) તમામ સ્થિર ખર્ચાઓમાં ૨૦%નો વધારો થશે.
 (૪) વેચાણકિંમત પર ૨૪% નફો અંદાજવામાં આવ્યો છે.
 બંને વર્ષ માટે પડતર પત્રક તૈયાર કરો.

૨ નીચે આપેલી બે જુદા જુદા વાહન A અને B ની માહિતી પરથી માઈલદીઠ ૧૪ પડતર શોધો.

વિગત	વાહન A	વાહન B
વાર્ષિક માઈલેજ	૧૫,૦૦૦	૬,૦૦૦
વાહનની પડતર કિંમત	રૂ. ૨૫,૦૦૦	રૂ. ૧૫,૦૦૦
રોડ લાઈન્સ (વાર્ષિક)	રૂ. ૭૫૦	રૂ. ૭૫૦
વીમા પ્રીમિયમ (વાર્ષિક)	રૂ. ૭૦૦	રૂ. ૪૦૦
ગેરેજ ભાડું (વાર્ષિક)	રૂ. ૬૦૦	રૂ. ૫૦૦
સુપરવિઝન અને પગાર (વાર્ષિક)	રૂ. ૧,૨૦૦	રૂ. ૧,૨૦૦
ડ્રાઈવરનો પગાર (ક્લાકદીઠ)	રૂ. ૩	રૂ. ૩
બળતણનો ખર્ચ (ગેલનદીઠ)	રૂ. ૩	રૂ. ૩
ગેલનદીઠ માઈલેજ	૨૦ માઈલ	૧૫ માઈલ
સમારકામ અને નિભાવ (માઈલદીઠ)	રૂ. ૧.૬૫	રૂ. ૨.૦૦
ટાયરનો ખર્ચ (માઈલદીઠ)	રૂ. ૦.૮૦	રૂ. ૦.૬૦
વાહનનું અંદાજિત આયુષ્ય	૧,૦૦,૦૦૦ માઈલ	૭૫,૦૦૦ માઈલ

વાહનની કિંમત પર વાર્ષિક ૫% લેખે વ્યાજની ગણતરી કરો. વાહન ક્લાકદીઠ ૨૦ માઈલની સરેરાશ ઝડપે ચાલે છે.

અથવા

૨ કાઠીયાવાડ ટ્રાન્સપોર્ટ કંપની તેના ૫ ટન ક્ષમતાવાળા ટ્રક સંબંધી નીચેની ૧૪ માહિતી પૂરી પાડે છે.
 ટ્રક (વાહન)ની પડતર કિંમત.....રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦
 અંદાજિત આયુષ્ય ૧૦ વર્ષ
 ભંગાર કિંમત ૧૦%
 ડીઝલ, ઓઈલ, ગ્રીસ વગેરે.....દરેક વખતે ટ્રીપ દીઠ ૨૦

સમારકામ અને નિભાવ ખર્ચ મહિને રૂ. ૫૦૦
 ડ્રાઈવરનો પગાર મહિને રૂ. ૬૦૦
 ક્લીનરનો પગાર મહિને રૂ. ૪૦૦
 વીમા પ્રીમિયમ વાર્ષિક રૂ. ૪,૮૦૦
 ટેક્સ (વેરા) વાર્ષિક રૂ. ૨,૪૦૦
 સામાન્ય સુપરવિઝન ચાર્જ (આ ટ્રક માટે) વાર્ષિક રૂ. ૪,૮૦૦
 આ ટ્રક શહેરથી અને શહેર તરફ આવેલા ૮૦ કિલોમીટર અંતર સુધી (એક તરફ)
 માલનું વહન કરે છે. જતી વખતે પૂરેપૂરી ક્ષમતા સુધીનું ભાડું (નૂર) મળી રહે
 છે. જ્યારે વળતી વખતે ૫૦% ક્ષમતા સુધીનું નૂર મળે છે. દરરોજની એક રાઉન્ડ
 ટ્રીપ શક્ય છે. ટ્રક મહિનામાં સરેરાશ ૨૫ દિવસ ચાલે છે. ટન કીલોમીટર દીઠ
 પડતરની ગણતરી કરો

૩ રૂ. ૩૭,૫૦,૦૦૦ના કરાર સંબંધિત નીચેની માહિતી પ્રાપ્ત થઈ. પ્રમાણિત ૧૪
 કામના ૯૦% લેખે કરાર આપનાર પાસેથી રોકડ મળે છે.

વિગત	૨૦૧૨	૨૦૧૩	૨૦૧૪
માલસામાન	૪,૫૦,૦૦૦	૫,૫૦,૦૦૦	૩,૧૫,૦૦૦
મજૂરી	૪,૨૫,૦૦૦	૫,૭૫,૦૦૦	૪,૨૫,૦૦૦
પ્રત્યક્ષ ખર્ચ	૧૭,૫૦૦	૬૨,૫૦૦	૨૨,૫૦૦
પરોક્ષ ખર્ચ	૭,૫૦૦	૧૦,૦૦૦	-
પ્રમાણિત કામ	૮,૭૫,૦૦૦	૨૮,૨૫,૦૦૦	૩૭,૫૦,૦૦૦
બિનપ્રમાણિત કામ	-	૫૦,૦૦૦	-
પ્લાન્ટ	૫૦,૦૦૦	-	-

વર્ષ ૨૦૧૨, ૨૦૧૩ અને ૨૦૧૪ના અંતે પ્લાન્ટની કિંમત રૂ. ૪૦,૦૦૦,
 રૂ. ૨૫,૦૦૦ અને રૂ. ૧૦,૦૦૦ અનુક્રમે હતી. કરાર ખાતાં તૈયાર કરો.

અથવા

૩ તા.૧લી જાન્યુઆરી, ૨૦૧૪ના રોજ જતીનને એક મકાન બાંધવાનો કરાર ૧૪
 રૂ. ૪,૦૦,૦૦૦માં મળ્યો. તા.૩૧-૧૨-૨૦૧૪ સુધી થયેલા ખર્ચાઓ નીચે મુજબ છે.

માલ સામાન રૂ. ૮૫,૦૦૦, મજૂરી રૂ. ૧,૧૦,૦૦૦
 મશીનરીનું ભાડું રૂ. ૨૨,૦૦૦, સ્થાપના ખર્ચ રૂ. ૩૦,૦૦૦

તા.૩૧-૧૨-૨૦૧૪ના રોજ જગ્યા પર રહેલા માલસામાનની કિંમત રૂ. ૧૯,૦૦૦
 હતી. પ્રમાણિત કામના ૯૦% લેખે રૂ. ૨,૭૦,૦૦૦ રોકડ મળી હતી. થયેલા પરંતુ
 પ્રમાણિત નહીં કરવામાં આવેલા કામની કિંમત રૂ. ૧૦,૦૦૦ હતી.

જતીને એવું અંદાજ્યું કે, આવતા ત્રણ માસમાં કરાર પૂરો થઈ જશે. અને તે માટે
 અંદાજિત વધારાના ખર્ચા નીચે મુજબ થશે.

માલસામાન રૂ. ૩૦,૫૦૦, મજૂરી

રૂ. ૨૪,૦૦૦

મશીનરીનું ભાડું રૂ. ૩,૦૦૦, સ્થાપના ખર્ચ વર્ષ ૨૦૧૪માં દર મહિને થતો હતો, તે મુજબ થશે. નફાની ગણતરી અંદાજિત નફો અને પ્રમાણિત કામના ધોરણો કરવાની છે.

વર્ષ ૨૦૧૪ માટે કરારખાતું તૈયાર કરો.

- ૪ એક વસ્તુનું ઉત્પાદન ત્રણ જુદી જુદી પ્રક્રિયામાંથી પસાર થઈ પૂર્ણતા તરફ જાય ૧૪ છે. માર્ચ ૨૦૧૫ દરમિયાન ઉત્પાદનની પડતર નીચે મુજબ હતી.
પ્રક્રિયા નં. ૧માં ૧,૦૦૦ એકમ માલસામાન એકમદીઠ રૂ. ૫ લેખે દાખલ કર્યા.

વિગત	પ્રક્રિયા-૧	પ્રક્રિયા-૨	પ્રક્રિયા-૩
અન્ય પ્રત્યક્ષ માલસામાન (રૂ.)	૨,૦૦૦	૩,૦૨૦	૩,૪૬૨
પ્રત્યક્ષ મજૂરી (રૂ.)	૩,૫૦૦	૪,૨૨૬	૫,૦૦૦
ઉત્પાદનના ખર્ચા (રૂ.)	૧,૫૦૦	૨,૦૦૦	૨,૫૦૦
સામાન્ય બગાડ (દાખલ એકમના)	૧૦%	૫%	૧૦%
બગાડની વેચાણકિંમત (એકમદીઠ) (રૂ.)	૩	૫	૬
ખરેખર ઉત્પાદન (એકમમાં)	૮૨૦	૮૭૦	૮૦૦

જરૂરી પ્રક્રિયાના ખાતા તૈયાર કરો. તેમજ અસામાન્ય બગાડ અને અસામાન્ય વધારાનાં ખાતા બનાવો.

અથવા

- ૪ ગૌરી મેન્યુફેક્ચરીંગ કંપની તા.૩૧માર્ચ, ૨૦૧૫ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષ માટે ૧૪ નીચેની માહિતી પૂરી પાડે છે.

વિગત	A	B	C
દાખલ કરેલ કાચો માલસામાન(એકમમાં)	૧૨,૦૦૦	૨,૪૪૦	૨,૬૦૦
કાચામાલની કિંમત (એકમદીઠ રૂ.)	૫	૫	૫
પ્રત્યક્ષ મજૂરી (રૂ.)	૩૪,૦૦૦	૨૪,૦૦૦	૧૫,૦૦૦
ઉત્પાદનના ખર્ચા (રૂ.)	૧૬,૧૬૦	૧૬,૨૦૦	૮,૬૦૦
સામાન્ય બગાડ (દાખલ કરેલ એકમના)	૪%	૫%	૩%
ભંગાર (દાખલ એકમના %)	૬%	૫%	૪%
ભંગારની કિંમત (એકમદીઠ રૂ.)	૩	૪	૫
ઉત્પાદન - ત્યારપછીની પ્રક્રિયા ખાતે	૭૦%	૬૦%	-
ઉત્પાદન - પ્રક્રિયાના અંતે વેચાણ માટે	૩૦%	૪૦%	૧૦૦%

તમારે પ્રક્રિયા A, B અને Cનું ખાતું બનાવવાનું છે.

- ૫ જોબ પડતર પદ્ધતિ એટલે શું ? તેનો ઉપયોગ કયા ઉદ્યોગોમાં કરવામાં આવે છે ? તેની લાક્ષણિકતા સમજાવો. ૧૪

અથવા

- ૫ (અ) બેચ પડતર પદ્ધતિનો અર્થ અને ઉપયોગ. ૭
(બ) બેચ પડતર પદ્ધતિમાં આર્થિક લોટ જથ્થો. ૭

ENGLISH VERSION

- 1 Smit Ltd. manufactured and sold 2,000 pen as its 80% production capacity in the year 2013, its P&L account for the year 2013 is as follows : 14

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
Raw Materials Consumed	1,50,000	Sales	5,00,000
Direct Wages	80,000		
<u>Factory Overhead :</u>			
Fixed	50,000		
Variable	40,000		
Office Overhead			
(Fixed)	30,000		
<u>Selling distribution exps:</u>			
Fixed	30,000		
Variable	20,000		
Net Profit	1,00,000		
	5,00,000		5,00,000

For the year 2014, it is estimated that :

- (1) The output will be at its full production capacity and 80% of the units produced will be sold.
- (2) Cost of raw materials and wages per unit will increase by 20% and 10% respectively.
- (3) Factory and selling distribution expenses (fixed) each will increase by Rs. 10,000.

From the above information, prepare cost sheet for both the year.

OR

- 1 Sweta Ltd. has produced fans in the year 2010 at its 70% production capacity and sold all fans to earn 25% profit on cost price at Rs. 5,25,000. The cost per unit is as under: 14

	Rs.
Direct Materials	150
Direct Wages	100
Direct expenses	50
Factory overheads	
(75% variable)	40
Administrative	
Overheads (Fixed)	20
Selling Overheads	
(75% fixed)	40
Cost per unit.....	Rs. 400

For the next year 2011, it is estimated that :

- (1) The production and sales will be at 80% production capacity.
 - (2) All variable expenses will increase by 10%
 - (3) All fixed expenses will increase by 20%
 - (4) The profit is estimated 24% on selling price.
- Prepare cost sheet for both the year.

- 2 From the following data relating to two different vehicles 14
A and B compute cost per running mile.

Particulars	Vehicle A	Vehicle B
Mileage run (annual)	15,000	6,000
Cost of vehicle	Rs. 25,000	Rs. 15,000
Road licence (annual)	Rs. 750	Rs. 750
Insurance (annual)	Rs. 700	Rs. 400
Garage Rent (annual)	Rs. 600	Rs. 500
Supervision and Salaries (annual)	Rs. 1,200	Rs. 1,200
Driver's wages per hour	Rs. 3	Rs. 3
Cost of fuel per gallon	Rs. 3	Rs. 3
Miles run per gallon	20 miles	15 miles
Repairs and Maintenance per mile	Rs. 1.65	Rs. 2.00
Tyre allocation per mile	Rs. 0.80	Rs. 0.60
Estimated Life of vehicles	100000 miles	75000 miles

Charge interest at 5% per annum on cost of vehicles. The vehicles run 20 miles per hour on an average.

OR

- 2 Kathiyawad Transport Company supplies the following 14
details in respect of truck of 5 ton capacity.

Cost of truck	Rs. 1,00,000
Estimated Life	10 years
Scrap Value	10%
Diesel, oil, grease etc.	Rs. 20 per trip each way
Repairs and maintenance	Rs. 500 per month
Driver's wages	Rs. 600 per month
Cleaner's wages	Rs. 400 per month
Insurance	Rs. 4,800 per year
Tax	Rs. 2,400 per year
General Supervision charges (relating to this truck)	Rs. 4,800 per year

This truck carries goods to and from the city covering a distance of 80 kilometres each way. On outward trip freight is available to the extent of full capacity and on return trip

50% of capacity. Daily only one round trip is possible. The truck runs on an average 25 days in a month. Workout operating cost per ton kilometre.

- 3 The following information relates to a contract for 14
Rs. 37,50,000. The contractee pays 90% cash against work certified.

Particulars	2012	2013	2014
Materials	4,50,000	5,50,000	3,15,000
Wages	4,25,000	5,75,000	4,25,000
Direct expenses	17,500	62,500	22,500
Indirect expenses	7,500	10,000	-
Work certified	8,75,000	28,25,000	37,50,000
Work Uncertified	-	50,000	-
Plant	50,000	-	-

The value of the plant at the end of the year 2012, 2013 and 2014 was Rs. 40,000, Rs. 25,000 and Rs. 10,000 respectively. Prepare contract accounts.

OR

- 3 Jatin obtained a contract on 1st January 2014 for 14
Rs. 4,00,000 to build house. The following expenditure was incurred upto 31.12.2014.

Material	Rs. 85,000	Wages	Rs. 1,10,000
Rent for Machinery	Rs. 22,000	Establishment	
		Charges	Rs. 30,000

The value of materials on site on 31.12.2014 was Rs. 19,000. Cash received was Rs. 2,70,000 being 90% of the work certified. The cost of work completed but not certified was Rs. 10,000.

Jatin estimated that the contract would be completed within next three months and the additional expenditure would be as under :

Materials	Rs. 30,500	Wages	Rs. 24,000
-----------	------------	-------	------------

Rent for Machinery Rs. 3,000 and establishment charges would cost the same per month as in 2014. Profit is to be calculated on the basis of estimated profit and work certified. Prepare contract account for 2014.

- 4 A product passes through three different processes to completion. In March 2015, the cost of production was as given below : 1000 units of materials were introduced in process No. 1 at Rs. 5 each. 14

Particulars	Process-1 Rs.	Process-2 Rs.	Process-3 Rs.
Other direct material	2,000	3,020	3,462
Direct wages	3,500	4,226	5,000
Production overheads	1,500	2,000	2,500
Normal wastage (of the units introduced)	10%	5%	10%
Sale price of wastage (per unit)	Rs. 3	Rs. 5	Rs. 6
Actual production (in units)	920	870	800

Prepare the necessary process accounts and abnormal wastage and abnormal gain accounts.

OR

- 4 Gaury Manufacturing Co. supplies you the following information for the year ended 31st March 2015. 14

Particulars	A	B	C
Raw materials introduced (Units)	12000	2440	2600
Cost of raw materials per unit (Rs.)	5	5	5
Direct Wages (Rs.)	34,000	24,000	15,000
Production Overheads (Rs.)	16,160	16,200	9,600
Normal Loss (of the units introduced)	4%	5%	3%
Scrap (% of no. of units introduced)	6%	5%	4%
Scrap value per unit (Rs.)	3	4	5
Output transferred to subsequent process	70%	60%	-
Output sold at the end of the process	30%	40%	100%

You are required to prepare the process A, B and C account.

- 5 Define Job Costing. When can it be used ? Explain its characteristics. 14

OR

- 5 (a) Meaning and uses of Batch Costing. 7
(b) Economic Lot Size of Batch Costing 7